

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

TSJC.- 0000161/2019
ORIGEN: 2000526/2017 - 00
NIG: 5300542120170003562

PARTS:

Apel·lant : A, SL

Procurador : Sra. HDB

Advocat : Sra. ADM

Apel·lat : Sr. RAS

Procurador : Sra. ECC

Advocat : Sr. JMA

SENTÈNCIA 050-2020

COMPOSICIÓ DEL TRIBUNAL:

President : Sr. VINCENT ANIÈRE

Magistrats: Sr. CARLES CRUZ MORATONES

Sr. JAUME TOR PORTA

Andorra la Vella, el 22 de juny del 2020.

En nom del Poble Andorrà.-

Reunida la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra ha vist el recurs d'apel·lació a les actuacions més amunt referenciades.

En la tramitació d'aquestes actuacions han estat observades les prescripcions legals, i ha estat ponent el magistrat **Sr. VINCENT ANIÈRE**, el qual expressa el parer del Tribunal.

ANTECEDENTS DE FET

Primer.- En data 16-1-2018, la representació processal del Sr. RAS interposà demanda en reclamació de quantitat contra la societat A, SL, interessant l'abonament de la suma de 39.263,67 € en concepte de pagament pendent de factures generades els anys 2016 i 2017 pel subministrament i reparació de maquinària, interessant així mateix el pagament dels interessos al tipus legal a comptar del dia en què el deute va esdevenir líquid i exigible i el pagament de les costes judicials, inclosos els honoraris d'advocat i procurador.

Segon.- El dia 6-02-2018 la representació processal de la societat A, SL contestà la demanda articulada de contrari, oposant-se a la pretensió de l'agent tot argumentant que a conseqüència de les relacions comercials mantingudes durant els anys 2016 i 2017 només li adeutava la suma de 5.205,48 €, i sol·licitant així mateix la seva condemna a satisfer les costes judicials, inclosos els honoraris d'advocat i procurador en considerar temerària la seva demanda.

Tercer.- En dates 27-2-2018 i 20-3-2018 les parts agent i defenent van replicar i duplicar, respectivament, tal i com esdevé acostumat.

Quart.- Una volta practicades les proves proposades i evacuats els respectius escrits de conclusions, el Tribunal de Batlles va dictar Sentència en data 19-03-2019 amb la següent part decisòria :

“Estimar la demanda presentada per la representació processal del Sr. RAS i condemnar a la societat A, SL a abonar a la part actora la quantitat de 39.263,67 euros, juntament amb els interessos legals devengats des de la data de contesta a la demanda, fent imposició a la part defenent de les costes ocasionades arran

de la tramitació del present litigi inclosos els honoraris d'advocat i procurador, a acreditar en període d'execució de sentència.”

Cinquè.- Contra l'esmentada resolució formula recurs d'apel·lació la representació processal de la societat A, SL i, en virtut dels arguments que exposa en les seves conclusions de data 14-05-2019, demana la seva revocació parcial, sol·licitant que per part d'aquest Tribunal es dicti nova resolució condemnant-la a satisfer l'import de 5.205,48 €, i sense fer especial condemna en costes.

Sisè.- En data 11-07-2019, la representació processal del senyor RAS presentava escrit de contesta a les conclusions demanant la confirmació de la sentència de primera instància amb imposició a la contrapart de les costes judicials de les dues instàncies inclosos els honoraris d'advocat i procurador.

FONAMENTS DE DRET

Primer.- La part apel·lant reconeix haver mantingut durant els anys 2016 i 2017 una relació comercial amb el Sr. RAS, quin girava sota el nom comercial “B”, el qual li subministrava i reparava diferent maquinària industrial.

Reconeix també la part apel·lant que a conseqüència de l'esmentada relació comercial, a data d'avui encara adeuta l'import de 5.205,48 € al Sr. RAS.

Per contra, nega el que la sentència d'instància considera acreditat, que és que els treballs efectuats pel Sr. RAS durant aquests dos anys

ascendeixin a 70.679,52 €; haver-li abonat un acompte de 31.415,85 €; i deure-li encara a data d'avui la suma de 39.263,67 €.

En tràmit de rèplica i dúplica cada part manté el seu respectiu posicionament.

El Tribunal a quo estima íntegrament la demanda principal formulada pel demandant condemnant a la societat A, SL a satisfer al Sr. RAS la suma reclamada de 30.263,67 €, més els interessos legals devengats des de la contesta a la demanda i les costes ocasionades, inclosos els honoraris d'advocat i procurador.

Segon.- Contra aquesta decisió s'alça la societat condemnada, interessant la seva revocació parcial, amb fonament als greuges que seguidament detallem.

El primer greuge que invoca la part apel·lant es centra en la manca de força probatòria de les factures aportades pel senyor RAS i en què sustenta la seva reclamació econòmica, en considerar que no són més que documents confeccionats unilateralment, que mai li foren tramesos abans de la interposició de la demanda, i que no acrediten ni l'entrada del material pretesament lliurat a Andorra ni tampoc la realització del pretès servei, en no anar acompanyades ni dels documents de duana ni dels pertinents albarans signats. Es queixa també la part apel·lant que les factures estan redactades en anglès malgrat ser el català l'idioma oficial del Principat.

En relació a aquest darrer punt, la Sala ha de posar de relleu que malgrat la queixa efectuada, la part apel·lant no invoca cap perjudici per raó d'aquest fet ni molt menys que li hagi pogut provocar alguna mena d'indefensió, sobre tot quan dels e-mails adjuntats (folis 120 a171) i que

evidencien la relació entre ambdues parts, es deriva que la seva llengua vehicular era, precisament, l'anglesa.

Pel que respecta a la força probatòria de les factures aportades per la part apel·lada, aquesta ve confirmada per diversos elements objectius i col·laterals a les mateixes:

En primer lloc, per la pròpia realitat de la relació comercial mantinguda entre la part apel·lant i la part apel·lada durant els anys 2016 i 2017, reconeguda per ambdues parts litigants i confirmada pels e-mails adjuntats als autes.

Segonament, perquè malgrat la part apel·lant es queixa de què a les factures no s'hi adjunta cap document acreditatiu de què les mercaderies subministrades haguessin passat la duana, de l' e-mail obrant al foli 123 (revers) es deriva que és la pròpia societat recurrent la que fixa l'adreça de recepció de les mercaderies a la Seu d'Urgell (Espanya), i no a Andorra.

En tercer lloc, pels també reconeguts i confirmats pel contingut dels e-mails, problemes de la societat A per fer front al pagament de les factures reclamades pel Sr. RAS; per les constants promeses incomplertes de pagament de la pròpia societat; i per l'evident interès de la societat apel·lant de què RAS es desplaçés al Principat per efectuar les tasques que se li encomanaven, malgrat ell no volia per no haver cobrat (foli 145).

En quart lloc, perquè en les mateixes reclamacions del Sr. RAS, aquest en diverses ocasions hi adjunta factures i fins i tot explica els perjudicis que li ocasiona a nivell de la seva empresa el fet de no cobrar les factures i continuar treballant per la societat recurrent.

Així mateix, la realitat dels treballs efectuats i de l'import reclamat (i doncs la veracitat de les factures) ve confirmat també per la prova testifical

practicada en la instància i, sobre tot, l'efectuada en la persona de JSM, Director de producció i de compres de la societat apel·lant entre els anys 2015 i 2017, que afirma que al 2017 ell va constatar perquè va veure les factures, que al Sr. RAS se li adeutaven uns 30.000 €. Sense obviar que el Sr. JSM apareix com a punt de contacte amb el Sr. RAS en molts dels e-mails d'autes.

Havent-se també de destacar de la seva declaració, que amb anterioritat al Sr. RAS, aquesta tasca la realitzava una empresa de Barcelona que va deixar de fer-la, precisament, per manca de pagament per part de la societat apel·lant.

En tot cas, aquest testimoni, respecte del qual la part recurrent no ha acreditat que tingués cap mena d'interès en perjudicar-la amb la seva declaració, i qui va ser juramentat a dir veritat, en cap moment no dubta de la veracitat de les factures emeses i reclamades pel Sr. RAS, manifestant que ell treballava molt bé i que fins i tot creu que l'empresa se n'hauria aprofitat.

Finalment, és també apreciat per la Sala que en cap dels e-mails adjuntats no es posa en dubte ni la feina feta pel Sr. RAS ni els imports per ell reclamats.

En conseqüència, aquest greuge no pot prosperar.

Tercer.- El segon greuge que invoca la societat apel·lant és que considera acreditat amb el llistat adjuntat a l'escrit de contesta a la demanda (que ella mateixa qualifica d'extracte del compte de proveïdor) que només han existit les 24 factures que afirma que s'hi descriuen i que la suma d'aquestes, és a dir, 36.205,48 €, constitueix la totalitat de l'import generat els treballs efectuats per la part apel·lada, del qual ja va pagar 31.000 €, adeutant-li avui 5.205,48 €.

Cap d'aquestes afirmacions té suport probatori. Res avala la realitat del document adjuntat ni del seu contingut, tot negat per la contrapart. No tan sols no aporta les factures que afirma que s'han generat, sinó que tampoc aporta cap acreditatiu de l'import que també afirma haver pagat ni, en el seu cas, a quines factures correspondrien els pagaments.

En aquest sentit, cal recordar que tal i com estableix la jurisprudència d'aquesta Sala, entre altres la Sentència de data 5-02-2015, rotlle TSJC-265/2014: *“Essencialment caldrà acudir als principis de càrrega probatòria que podríem sintetitzar en els següents: 1) la càrrega de la prova cal distribuir-la segons es reclami el compliment d'una obligació (en aquest cas li correspon al demandant aquella càrrega relativa als denominats fets “constitutius”) o es proclami l'extinció d'una obligació (en aquest cas li correspon al demandat els denominats fets “extintius” o “impeditius”). 2) Ara bé, l'aplicació d'aquest principi ha anat adquirint matisos jurisprudencials per tal d'adaptar-lo a les exigències constitucionals i a la flexibilitat necessària en tot anàlisi de les controvèrsies litigioses derivades de les relacions humanes. No s'escapa a ningú que la distribució de la càrrega de la prova té sentit quan hi ha prova suficient i, aleshores, cal decidir quina part ha de suportar les conseqüències de la manca de prova. Quan existeix prova suficient, resulta indiferent quina part l'hagi proporcionat al Tribunal. Dit en altres paraules, la càrrega probatòria és transcendental només quan manca la prova perquè, quan aquesta existeix, resulta irrellevant qui l'hagi proporcionada al Tribunal.*

Així resulta que s'ha vingut interpretant sobre càrrega de la prova, tant doctrinalment com jurisprudencial, en el sentit que la tutela judicial efectiva (art. 10 CA), la justícia material i la realitat social han recomanat recórrer 3) als criteris de normalitat (cal demostrar allò que és anormal, i per consegüent “impeditiu”); 4) presumir allò que és normal en unes relacions humanes, o bé en l'estat normal o natural de les coses o en situacions de fet o de dret; 5) cal tenir present la facilitat o proximitat (disponibilitat) de cada part als mitjans probatoris per evitar situacions desproporcionades de manca d'igualtat processal o bé que denotin una manca absoluta de bona fe processal en l'establiment de la veritat material; i finalment com a conseqüència de tot això, 6) la necessària flexibilitat en l'aplicació de les normes de distribució de la càrrega probatòria”.

En el mateix sentit es pronuncia la Sentència dictada en data 9 de juny de 2015, rotlle TSJC-413-2014, quina encara afegeix:

“Però si el demandant és el primer, no és el sol sobre qui recau la càrrega de la prova.

En efecte, passat la primera etapa que acabem de descriure, el defenent no pot adoptar una posició passiva, ja que i de manera recíproca al principi regulant l'obligació de prova del demandant, és un principi general que qui al·lega, sigui en posició de demandant o de defenent, ha de provar el que al·lega.

És el sentit de la regla recordada moltes vegades per aquesta Sala, i segon la qual el defenent ha de provar els fets extintius, obstatius i excloents que contradiuen el dret invocat i que fan que la situació acreditada el demandant no pot tenir els efectes de dret que es pretenien.

En resumit, el demandant ha de provar els fets que fan possible i admissible el seu dret, mentre que el demandat ha de provar els fets que ho contradiuen.”

Front a l'activitat probatòria desenvolupada a instància de la part apel·lada, s'ha de constatar la inexistència de prova suficient de la part apel·lant per acreditar les seves afirmacions. I això malgrat la facilitat d'aportar els justificants dels pagaments efectuats i d'acreditar –ja sigui amb testificals o qualsevol altre mitjà probatori- el seu descontentament per la manca de realització dels treballs reclamats pel senyor RAS.

I això sense perdre de vista que aquesta Sala ha manifestat de forma reiterada que la prova del pagament correspon efectuar-la al deutor, que és qui l'invoca (cfr. TSJC 192/14, TSJC 311/2014 i TSJC 57/2017, entre altres).

Quart.- En un altre ordre d'idees, front a l'afirmació de la part apel·lant de què la part apel·lada no ha volgut cobrar els 5.205,48 € que la primera reconeix deure-li, la Sala constata no només la manca de prova acreditativa d'aquest extrem, sinó que aquesta afirmació ve contradita pel

manifest interès per cobrar del Sr. RAS, documentalment acreditat en autes.

Cinquè.- En conseqüència, procedeix confirmar la sentència d'instància en tots els seus extrems i, en virtut del principi del venciment objectiu, la desestimació del recurs determina la condemna de la recurrent a pagar les costes judicials d'aquesta alçada, incloses les derivades d'advocat i procurador.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, ha pres la següent

DECISIÓ

Primer.- DESESTIMAR íntegrament el recurs d'apel·lació interposat per la societat A, SL, confirmant íntegrament la Sentència d'instància en tots els seus extrems.

Segon.- IMPOSAR a la societat A, SL, les costes judicials d'aquesta alçada, inclosos els honoraris d'advocat i de procurador.

Aquesta resolució és ferma i executiva.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-